

RANA, KRIK, POTOVANJE, OTOK
FERIDA, UDOL, VIATGE, ILLA

Bel Olid

Copyright © Bel Olid za pesmi v izvirniku
Copyright © Luka Kürner za prevode pesmi
Copyright © Sebastià Portell za izvirnik predgovora
Copyright © Luka Kürner za prevod spremnega teksta

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v
Ljubljani
COBISS.SI-ID 66271491
ISBN 978-961-94339-7-3 (PDF)

Bel Olid

**RANA, KRIK, POTOVANJE, OTOK
FERIDA, UDOL, VIATGE, ILLA**

Prevedel Luka Kürner
Traduit per Luka Kürner

*Kulturno-umetniško društvo Poiesis
Ljubljana, junij 2021*

Sebastià Portell Clar

FERIDA, UDOL, VIATGE, ILLA

O EL CAMÍ CAP A L'EXPERIÈNCIA DUNAR

Bel Olid (Mataró, Catalunya, 1977) va escriure aquest llibre després de llegir l'obra completa de Sarah Kane. Fins aleshores, havia publicat novel·les, assajos i llibres de relats. I és segurament en deute a Kane que les úniques paraules que accompanyen els seus versos són, precisament, les d'aquesta dramaturga britànica: *Don't let me forget I am sad*. No em permeteu oblidar que estic trista. Deixeu-me abraçar el trauma, parlar-ne, embellir una experiència negra i fer-ne, malgrat tot, bellesa. O, en paraules d'una altra poeta catalana, Maria Cabrera, constatar com “això del patir | és com | badar magranes | és com | treure'n robins”.

Com la tatuadora Flavia Carvalho, que transfigura en flors i motius animals les cicatrius que han deixat en els cossos de les dones els homes que aquestes s'havien estimat, Olid troba la bellesa en la més absoluta foscor i és capaç de convertir la vivència més problemàtica en un refugi de tinta on hi fa de bon estar. Perquè és precisament a través de la lucidesa, de la consciència plena, que els llocs i els cossos poden tornar a ser habitables.

Emprendre el recorregut que proposa *Ferida, udol, viatge, illa* és començar un camí iniciàtic i que sempre es troba en gerundi. Un camí cap a una vida més amable, que no troba la seva fi en una casella concreta, sinó que cada vegada ens convida a tornar a començar: és per això, que els quatre noms que formen el títol estan separats per comes i no per la preposició “i”. L’illa, paradisiaca o no, no és cap final sinó un convit a la vida arenosa, a l'experiència dunar, al trobar-se sempre en el marge, en el llindar, en la frontera natural que es conforma entre sorra i aigua. Entre tantes certeses i tants pressupòsits que pesen i que fan call.

Sebastià Portell Clar

RANA, KRIK, POTOVANJE, OTOK

ALI SLIKANJE IZMUZLJIVIH IZKUŠENJ

Bel Olid (Mataró, Katalonija, 1977) je to knjigo napisala potem, ko je prebrala zbrana dela izpod peresa Sarah Kane. Do takrat je objavljala novele, eseje in zgodbe. Vpliva Kaneove ni mogoče zanikati, saj edine besede, ki spremljajo njene verze, prihajajo prav od te britanske dramatičarke: *Don't let me forget I am sad*. Ne pusti mi pozabiti, da sem žalostna. Naj sprejemem travmo, spregovorim o njej, naj olepšam to nesrečno izkušnjo in jo, kljub vsemu, spremenim v nekaj lepega. Oziroma, z besedami še ene katalonske pesnice, Marie Cabrera, ugotovim, kako »trpeti pomeni / odpreti granatno jabolko / pomeni / zbirati rubine iz njega«.

Tako kot tetovatorka Flavia Carvalho spreminja brazgotine, ki so jih na telesih žensk pustili moški, ki so jih nekoč ljubile, v podobe cvetov in živalske motive, Olid odkriva lepoto v najbolj trdni temi in zna tudi najtežavnejšo življenjsko izkušnjo spremeniti v zatočišče iz črnila, kjer se počuti varno. Saj kraji in telesa lahko znova oživijo le takrat, ko se jih v polnosti zavemo.

Stopiti na pot, ki jo odpira *Rana, krik, potovanje, otok*, pomeni začeti inicijacijsko potovanje, ki vseskozi poteka v polju spreminjačega se. Pot v bolj ljubeče življenje, ki se ne konča na nekem konkretnem kraju, temveč vedno znova vabi, da se vrnemo na začetek: štirje samostalniki, ki sestavljajo naslov, zato niso povezani z veznikom »in«, temveč so ločeni z vejicami. Otok, rajske ali ne, nikakor ni končni cilj, temveč zgolj začetek nestalnega življenja, izmuzljive izkušnje, ki nas vedno postavlja na rob, na obrobje, na naravno mejo med peskom in vodo. Med vso gotovost in vse dvome, ki nas težijo in se pojavijo pred nami.

El procés és clar, tot i que això no vol dir que sigui senzill. Perquè si bé la ferida és el principi i l'udol és la reacció primera a aquest principi, el viatge que condueix a l'illa és tot un camí d'autoaprenentatge i de treure robins de la magrana descartada. Convertir en confitura, en melmelada, en una menja deliciosa i bella precisament per la seva fermentació, el que alguns havien donat per fruita podrida. Passar de les “Mans lligades” a habitat “A l'aire, lliure”. Ser a través del dir.

Perquè és el dir, el dir poètic, el que tatua en la pàgina tot el mal que s'ha paït. El gest poderosíssim de dir no: “Pariràs aviat | un no | alt | com un pollancre | i et tornarà | de sobte | la veu”. Perquè la paraula i l'udol són, en aquest llibre, l'única resposta possible davant la por, davant l'espera: “Hi havia l'espera i hi havia la por. | La por de l'espera | i aquelles tardes llargues | en què sabies | (sabies) | que vindria”. Perquè és a través d'aquest complicat aprendre a tornar-nos a estimar, que tot continua: “Va costar obrir les cames | i veure què hi havia. | Mirar amb els caps dels dits | els plecs de dins”. Perquè és, finalment, en la sororitat, en el reconeixement d'una alteritat germana, que es drecen els paratges —ara sí— inesborrables del benestar: “Com si fossim germanes | ens vam trobar al mig del camí | entre el vent | que ens desfeia | distret | els nusos dels cabells”, diu Olid. O bé: “Vam treure'ns el jersey | per sentir la pell | per ensumar un sentit més net | a la vergonya aliena | d'obrir els braços i enllaçar-nos | entre tanta ferida oberta | de pluja àcida”.

Ja ho va dir, Hélène Cixous, que l'amor és un poble de dues persones. Ara, amb Olid, també sabreu que aquest poble pot ser habitat per una persona sola, amb ella mateixa, i que també hi caben tantes persones i vivències com ulls es disposin a venir i besar la cicatriu.

Benvingudes a l'illa, que ara també és casa vostra.

Barcelona i ses Salines, hivern del 2019.

Steza je jasna, kar pa ne pomeni tudi, da je lahka. Če rana pomeni začetek in krik predstavlja prvo reakcijo na takšen začetek, pomeni potovanje na otok dolgo pot samospoznavanja in luščenja rubinov iz odprtega granatnega jabolka. S fermentacijo spremeniti v džem, v marmelado, v okusno in lepo sladico prav tisto, kar bi nekateri imeli za gnil sadež. Življenje na zraku, svobodno, s postanki, ko so roke zvezane. Bit, udejanjena v besedi.

A tu gre za pesniško besedo, ki na strani papirja neizbrisno zapisuje vso še nepredelano bolečino. Gre za izjemno močno dejanje reči ne: »Kmalu se iz tebe izvije / ne, / visok / kot topol, / in nena doma / se ti povrne / glas.« Beseda in krik sta namreč v tej knjigi edini mogoč odgovor na strah, na čakanje: »Bilo je čakanje in bil je strah. / Strah pred čakanjem / in tisti dolgi večeri, / ko si vedela / (vedela), / da bo prišel.« Le ko osvojimo ta zapleten nauk o ljubezni do sebe, se pot nadaljuje: »Težko je bilo razpreti noge / in videti, kaj bo. / S konicami prstov gledati / umikanje notranjosti.« To sestrstvo, prepoznanje te povezujoče izkušnje ustvarja okolje – sedaj neosvojljivo trdnjava – dobrega počutja: »Kot bi bili sestri / sva se srečali na sredi poti / v vetru, / ki nama je razvozlaval, / raztresen, / zavozlane lase,« pravi Olid. Oziroma: »Slekli sva si pulover, / da bi čutili kožo, / da bi vonjali mraz, / da bi bila oddaljena sramota / razpiranja rok in povezovanja / s toliko odprtimi ranami / kislega dežja / nekoliko čistejša.«

Hélène Cixous je o ljubezni dejala, da gre za naselje, kjer prebivata dve osebi. Olid pa pokaže tudi, da je to naselje lahko dom le eni osebi, v njem pa najdejo mesto tudi osebe in izkušnje, ki izpolnijo praznino in so pripravljene sprejeti brazgotine.

Dobrodošle na otoku, ki je sedaj tudi vaš dom.

Barcelona in ses Salines, zima 2019

Don't let me forget I am sad.

Sarah Kane

Don't let me forget I am sad.

Sarah Kane

Mans lligades

Zvezane roke

Vaig embenar-me els pits
i em vaig posar colònia d'home.
Era una tarda porpra,
suava la tempesta.

M'empenyia un alè
que deia que no
que no
que no
que no tornaria a passar.
M'havia arranat els cabells
i duia el crani nu,
pentinant l'aire.

Vaig fer moltes passes,
el mon no s'acabava.
Semblaven les mans
un bri
un ble
un no ser-hi discret.
Vaig haver de tallar-me-les.

Prodala sem prsi
in postala kolonija za moškega.
Bil je škrlaten večer,
nevihta se je valila čez nebo.

Basala sem se s hrano,
ki je govorila, da se ne,
da se ne,
da se ne,
da se ne bo zgodilo.
Obrila sem si glavo
in z golim lasičem
česala zrak.

Pogosto sem nemirno hodila,
sveta ni bilo konec.
Moje roke so bile kot
vlakna,
stenj.
Morala sem si jih odrezati.

Com si l'instint et digués
no volies faldilles.
T'esgarrinxaven les cames
quan t'enfilaves als arbres
o un cop de vent les aixecava
i quedaven al descobert
les calcetes
blanques
de la vergonya.

No volies faldilles
però te'n posaven
i et pentinaven les trenes
i et deien
nena
maca
i cada gest s'imposava
brusc
somriure
tens
de carceller amable.

A la nit
molt quieta
fingint dormir
et llepaves les ferides
t'arrencaves les crostes
i petites perles de sang
s'afegien a constel·lacions
impossibles.

Kot bi ti to narekoval instinkt,
nisi marala kril.

Opraskala so ti noge,
ko si plezala po drevesih,
ali pa ti jih je dvigal piš vetra
in razgalil bele
spodnjice
sramote.

Nisi marala kril,
a so te vseeno oblačili vanje
in ti pletli kite
in te klicali
ljubka
deklica
in vsak gib je deloval
kot grobo
hlinjen
nasmeh
prijaznega ječarja.

Neke zelo
tihe noči si si,
pretvarjajoč se, da spiš,
polizala rane,
odluščila kraste,
in drobni krvavi biseri
so se združili z neprehodnimi
ozvezdji.

Udola el gos,
llop de paper.

Com una serp pel fil elèctric
regalima notes i aquelles baves
que porten udols
de fa més temps.

Udola el gos,
mort de paper.

Ja no xarrupes aquelles baves
el fil elèctric de la serp
que portava udols
de fa molt temps.

Va arribar la gana i et va vomitar,
pacient.

Pes zavija,
volk iz papirja.

Električni kabel se vije kot kača in
pušča sporočila in slino,
ki prenaša zavijanje
iz prejšnjih časov.

Pes zavija,
papirnata smrt.

Ne srkaš več te sline,
električni kabel kot kača
prinaša starodavne
krike.

Prišla je lakota in te izbljuvala,
čakajočega ...

Va haver-hi poca sang
(dues gotes, tres)
i va esborrar-la l'orina,
pànic perfumat d'orina,
i va fer la pudor suportable.

La sang, molt poca,
(dues gotes, tres)
gairebé no deixà rastre.

Ara fuma fulles mortes
i escolta el lament de l'aixeta
(dues gotes, tres).

Han talat tots els arbres.

Bilo je malo krvi
(dve kaplji, tri)
in izpral jo je urin,
panika, ki smrdi po urinu,
in smrad je postal znosen.

Kri, malo krvi,
(dve kaplji, tri).
skoraj ni pustila sledi.

Sedaj kadi mrtve liste
in posluša žalostinko pipe
(dve kaplji, tri).

Podrli so vsa drevesa.

M'amagava
buscant la manera
de no mirar més enllà
ni més enrere
ni més.

M'amagava
corrent per boscos
saltant semàfors
xiulant anuncis
menjant desfetes
de papereres a mig podrir.

Un temps van creure
que tenia una verga entre les cames
una vergueta
petita com els dits
petita com les pigues
inútil com la ira.
M'amagava.

Tots els tolls
clamaven al cel
i jo no trobava mans
amb què cobrir tanta vergonya.

Skrivala sem se
v iskanju načina,
kako ne gledati preko česa,
niti pred karkoli,
kako sploh ne gledati.

Skrivala sem se,
tako, da sem tekla v gozd,
da sem nepravilno prečkala cesto,
da sem izžvižgavala oglase,
da sem jedla odpadke
iz smetnjakov, iz katerih je rahlo smrdelo.

Nekaj časa so verjeli,
da imam med nogama penis,
lulčka,
majhnega kot prst,
majhnega kot materino znamenje,
neuporabnega kot jeza.
Skrivala sem se.

Vse mlakuže
so klicale k nebu
in jaz nisem našla rok,
s katerimi bi pokrila vso to sramoto.

Amb pals a les rodes
reculava la nit
i no sabies pretendre
que arribava el matí.

Sortia el sol, sempre,
llargues hores de sol,
i els malsons
durant el dia eren
regust d'esbarzer
entre les dents
a les plantes dels peus
a la flor de l'alè.
Rusc sec brunzent d'abelles.

Amb pals a les rodes
reculava la tarda
i només podies témer
que arribaria.
La nit, sorra al rellotge.

Čez tolike prepreke
se je umikala noč
in nisi se znala pretvarjati,
da je prišlo jutro.

Sonce je vzšlo,
dolge ure sonca,
in muke
so bile tekom dneva
okus po robidah
med zobmi,
na podplatih,
med cvetovi pajčolanke
suh panj, iz katerega so lazile čebele.

Čez tolike prepreke
se je vračal večer
in ti si se bala le
tega, da pride.
Noč, pesek v uri.

Lliscaven les paraules pel teu cos
tan petit.

(t'agrada?)

No deies ni sí ni no.

No et movies.

No vas arrencar-li els ulls.

No vas foradar-li el ventre.

No vas convertir el teu cos

tan petit

en un monstre caníbal.

Baves fredes a la pell,

la culpa.

I tants jerseis

com una ceba.

Besedam je spodrsaval na tvojem telesu,
tako drobnem.

(Ti je všeč?)

Nisi rekla niti da niti ne.

Nisi mu izpraskala oči.

Nisi mu preluknjala trebuha.

Nisi spremenila svojega telesa,
tako drobnega,

v kanibalsko pošast.

Mrzla slina na koži,

krivda

in vsi čebulni

olupki.

El seu vent i el meu
no poden ser el mateix vent.
El que talla els llavis;
el que s'endú les fulles.
El que tapa la boca;
el que porta la pluja.

Veig avançar l'equilibrista
ombrel·la verda
filferro agut endins dels peus.

La farà caure
(volar?)
no sé quin vent.

Njen zrak in moj
ne moreta biti isti zrak.
Ta, ki zapira usta;
ki dviga liste.
Ta, ki pokriva ustnice;
ki prinaša dež.

Vidim, kako se približuje vrvovodka.
Zelen sončnik,
tanka vrv pod nogami.

Ne vem, kateri zrak
jo bo spodnesel
(dvignil?).

A la taverna,
amb la veu ronca de la pedra,
vaig demanar una altra cervesa.

La cambrera lluïa els pits
com orquídies negres.
Em va somriure, automàtica,
en escopir-me dins el vas.

Vaig riure fort,
com tots els altres,
quan algú va arrosseggar-la pels cabells
al fred tallant del carreró.

Sota l'escuma blanca,
entre els seus crits,
gust de saliva.

A la caverna,
amb la veu ronca de la pedra,
vaig demanar una altra cervesa.

V gostilni sem
s trdim, hripavim glasom
naročila še eno pivo.

Natakarica je razkazovala prsi
kot črne orhideje.
Mehanično se mi je nasmehnila,
preden mi je pljunila v kozarec.

Na vsa usta sem se smejala,
kot vsi ostali.
Ko so jo zvlekli za lase
na ledrenomrzlo ulico.

Pod belo peno,
med njenimi kriki,
okus po slini.

V gostilni sem
s trdim, hripavim glasom
naročila še eno pivo.

Per l'interrogant del camí,
camino.

Passen llaunes de conserva,
creix la brutícia sota les ungles,
enterro els tampons usats
perquè no se sàpiga el meu rastre
d'impostura estèril.
Camino.

S'estenen les passes davant meu,
maduixerà salvatge.

Potujem po negotovi poti,
potujem.

Kopičijo se konzerve hrane,
nabira se umazanija za nohti,
zakopavam uporabljenе tampone,
da ne bi razkrila znakov svoje
hlinjene sterilnosti.

Potujem.

Pred menoj se kažejo sledi,
kot divje jagode.

Et recolzaves al tronc de la mimosa
i tancaves els ulls
fent veure que comptaves.
Senties córrer els nens
que s'amagaven.

Groc era fulles verdes
i olorar-les
mentre comptaves
a poc a poc.
A la frontera dels números
obries els ulls.

De cara al cel,
el món era un prat de flors rodones,
pèsols de llum.

Opirala si se na deblo mimoze
in zapirala oči.

Pretvarjala si se, da šteješ.
Poslušala si, kako se otroci
tečejo skrit.

Prijetne so bile zelene veje
in njihov vonj,
medtem ko si počasi
štela.
Na meji številk
si odpirala oči.

Ko si zrla v nebo,
je bil svet travnik z okroglimi cvetovi,
polnimi svetlobe.

Vaig haver d'oblidar com s'udola
la urgència del so
congriant-se al melic
per poder fer camí entre els homes.

Crits
branques
arrels
destrals
em sortien pels ulls.
Em van caure les ungles
de tant negar-me el pa.

A poc a poc, dolorosament,
floria la murtra.

Morala sem pozabiti kričati;
nevzdržnost hrupa,
zbranega v popku,
da sem lahko šla med ljudi.

Kriki,
veje,
korenine,
sekire,
so mi prihajale skozi oči.
Nohti so mi odpadli,
ker sem se tako dolgo odrekala kruhu.

Počasi, v bolečinah
je cvetela mirta.

Per la finestra oberta
coreografia de pols
la llavor del pollancré.

Fa estona que no respires
no es mou l'aire

cau el dubte

a poc a poc
com una fulla
sobre el llit
sobre la teva esquena al llit

et sembra.

Pariràs aviat
un no
alt
com un pollancré
i et tornarà
de sobte
la veu.

V odprttem oknu
koreografija prahu,
seme topola.

Nekaj trenutkov ne dihaš,
zrak se ne giblje,

pada dvom,

počasi,
kot list
na posteljo,
na tvojo ramo na postelji,

vsadi se vate.

Kmalu se iz tebe izvije
ne,
visok
kot topol,
in nenadoma
se ti povrne
glas.

Tenia cinc dits a la mà dreta
anguiles
rates
sagetes.

Quan no t'ofegava
els movia, també.
S'arreglava la corbata
es tallava les unges
es gratava una orella.

Tenia cinc dits
(molt grans)
a la mà dreta
per furgar-te
per xuclar-te
per matar-te
millor.

Pet prstov je imel na desni roki:
jegulj,
podgan,
puščic.

Ko te ni utapljal,
jih je tudi premikal.
Popravljal si je kravato,
strigel si je nohte,
praskal si je uho.

Imel je pet prstov
(zelo velikih)
na desni roki,
da te opraska,
da te izsesa,
da te ubije
še bolje.

Serra del pa
molles ratllant laringe
marquen el pas de la tarda.

Entre les dents les sobres
de cada passa
pessic de fel
i anar tornant a cada hora.

Escopir;
una estrella verda
de cop
insígnia de la terra.

Escopir
i recordar-se'n.

A la tardor florirà un ametller.

Štruca kruha,
praskanje drobtin po grlu
napoveduje prihod večera.

Nabirajo se ti med zobmi,
ob vsakem grižljaju
zbadajo kot led
in se vračajo vsako uro.

Izpljuniti
zeleno zvezdo,
nenadoma,
insignijo zemlje.

Izpljuniti
in se spominjati.

Jesení bo cvetel mandljevec.

Com boles de Nadal
penjaven les cireres d'arboç
entre els arbustos on m'amagava.

Veia entre les branques les estrelles
o els llums de la fàbrica.
Al matí, un bassalet de baves
on havia recolzat el cap,
sobre la màniga.

«Això és que has dormit bé»,
em deia de petita el pare.

Com neu artificial
el tel als ulls
que em fregava.

Veia entre la boira un finestral
o una televisió engegada.
Vaig seguir el camí entre els bassals,
camals de fang,
les mans molt blaves.

Kot božično okrasje
so nabirali jagode
v grmičju, med katerim sem se skrivala.

Med vejami sem videla zvezde
ali tovarniške luči.
Zjutraj lužico sline
na rokavu,
kamor sem naslonila glavo.

«To pomeni, da si dobro spala,»
mi je kot deklici govoril oče.

Kot umetni sneg
se je drgnil obme
oblak v očeh.

V megli sem videla panoramsko okno
ali tv zaslon na steni.
Sledila sem poti med lužami,
v blatnih hlačah,
z zelo modrimi rokami.

Hi havia l'espera i hi havia la por.
La por de l'espera
i aquelles tardes llargues
en què sabies
(sabies)
que vindria.
Es repetia cada gest infinit
davant les teves retines

ara et treu les faldilles
ara s'acosta el bigoti
ara et tapa la boca.

Es repetia infinita la por
i cada pas ritual
i cada unça de dolor
i cada cop que havia passat
com una pel·lícula,
infinita.

Hi havia la por i hi havia l'espera.
De vegades
(de vegades)
no venia.

Bilo je čakanje in bil je strah.
Strah pred čakanjem
In tisti dolgi večeri,
ko si vedela
(vedela),
da bo prišel.
Vsak gib se je v neskončnost ponavljal
v tvojih zenicah.

Sedaj ti slači krilo,
sedaj se ti približa z brki,
sedaj se dotakne tvojih ust.

V neskončnost se je ponavljal strah
in vsaka obredna gesta
in vsako zrno strahu
in vsakič, ko je šel mimo,
kot neskončen
film.

Bil je strah in bilo je čakanje.
Včasih
(včasih)
ni prišel.

Dits balbs roseuen la terra
i se sent, des de casa,
el buit ferotge de qui no troba res,
de qui cava en un pou
antic
colgat de la calc
que ha vingut a devorar-te.

A fora renillen els grills
com si la nit d'estiu
existís encara,
presència pulcra de silenci abstracte.

Coltells erectes cavalquen la fam
i encara no t'han crescut
ungles per menjar-te.

Otopeli prsti grebejo zemljo
in od hiše se sliši
kruto praznino nekoga, ki ne najde ničesar,
nekoga, ki koplje staro
brezno,
prekrito z apnom,
ki je tu, da te požre.

Zunaj cvrčijo črički,
kot bi bila poletna noč
še tu,
jasna prisotnost neotipljive tišine.

Ostri noži pomenijo lakoto
in niso ti še zrastli nohti,
da bi si jih lahko grizla.

Eren freds els bassals com poals de saliva.
Se m'havia foradat una sabata
i m'entrava l'aigua
freda
com un poal de saliva.

Per cosir-me la sabata
vaig enfilar pestanyes
desitjos al vent
lletania enlegganyada
fil negre que sargia els ulls
quan feia nosa la vista.

Vaig tornar a emprendre el camí.
Eren freds els bassals
i el forat
seguia
existint
fred
molt fred.
Com un poal,
la ferida.

Luže so bile mrzle kot pljunki,
moj čevelj je potonil
in začutila sem vodo,
mrzlo
kot pljunek.

Da bi si zašila čevelj,
sem vdela trepalnice
željá v veter,
krmežljavo litanijo,
črno nit, ki je krpala oči
in motila pogled.

Ponovno sem se podala na pot.
Luže so bile mrzle
in luknja
je bila še
vedno tu
mrzla,
zelo mrzla,
kot pljunek,
rana.

Va arribar el dia
que et vas treure
tú sola
la faldilla.

L'esperaves
i volies
que s'acobés molt ràpid
que passés molt ràpid
no notar-ho
estalviar-li els gestos.

Sorprès
content
contrariat
sorprès
va dir alguna grolleria.

Va arribar el dia
que et vas treure
tú sola
la faldilla.

En va caure un botó
i des de terra
brillava,
acusador.

Prišel je dan,
ko si si
sama
slekla krilo.

Čakala si ga
in že lela,
da konča karseda hitro,
da čimprej mine,
ne da bi mu namenila pozornost,
ne da bi mu olajšala gibe.

Presenečen,
zadovoljen,
vznejevoljen,
presenečen
je izustil nekaj opolzkega.

Prišel je dan,
ko si si
sama
slekla krilo.

Gumb je odpadel
in se obtožujoče
bleščal
s tal.

T'ho va fer empassar
amb un embut de gebre.
No diràs res, va dir-te,
i si dius no et creuran.
I si et creuen, no diran.
I si diuen, no servirà
de res.
Ja haurà passat.

No diuen. Res.
Deixen caure les fulles,
una mà sobre l'altra
esperen la mort
com si no hagués de ser.
Botxins, també.
Una mà sobre l'altra
veuen com t'ofegues
gola de gebre
i no diuen.

Aviat haurà passat.
Res.

Prosila te je, da ji nekaj prineseš
z merico slane.

Ne povej ničesar, ti je rekla.
Če boš govorila, ti ne bodo verjeli,
če ti bodo verjeli, ne bodo povedali.
In če bodo povedali, ne bo
pomenilo nič.
Je že minilo.

Ne govorijo. Ničesar.
Pustijo, da listje pada,
križem rok
čakajo smrt,
kot bi ne smela priti.
Tudi rablji.
Križem rok
gledajo, kako se utapljaš
z zamrznjenim grлом,
in ne govorijo.

Kmalu se ne bo zgodilo
nič.

Ara plores, va dir-me.
Ara plores
però t'he vist riure aquest matí.

No m'enganyes, va dir-me.
Ara plores
però a estones oblides.

No va dir la sang ni el dolor
però sabia, sabíem,
que eren la sang i el dolor
que a estones oblidava
per poder riure.

Aquella tarda va ser més dur que mai
més mort que mai
més sang que mai.
Vaig voler no oblidar més
que estava trista.

I tanmateix a estones reia,
com si no recordés
que no havia de voler estar tan viva.

Sedaj jočeš, mi je dejal.
Sedaj jočeš,
a zjutraj sem te videl smejati se.

Ne laži mi, je rekel.
Sedaj jočeš,
a na trenutke pozabiš.

Niti kri niti bolečina nista spregovorili,
a vedela sem, vedela sva,
da sem pozabila
kri in bolečino,
da se lahko smejim.

Tisti večer je bil hujši od drugih,
bolj mrtev kot drugi,
bolj krvav kot drugi.
Želela sem, da ne bi spet pozabila,
da sem bila žalostna.

In kljub temu sem se včasih smejala,
kot bi ne vedela,
da si ne bi smela želeti biti tako živa.

Just abans d'esclafar-me,
la porra en l'aire,
estandard lluent,
la policia va respirar.
L'exhalació va arribar amb el cop,
amb l'escletxa al cap,
amb el fil de sang,
amb els meus pulmons
inflant-se
del seu aire
respirant
el seu aire
convertint-lo en crit
cap a la seva cara.
Qui sap si no va empassar-se'm.

Tik, preden sem prejela udarec,
gumijevka že v zraku,
bleščeč emblem,
je policist vdihnil.

Izdih je prišel z udarcem,
z rano na glavi,
s krvjo, ki se je pocedila,
z mojimi pljuči,
ki so se polnila
z njegovim zrakom,
ki so dihala
njegov zrak,
in ga izkričala
njemu v obraz.

Ne vem, ali ga je uspel prenesti.

Ets de la terra,
van dir-me.
Ets de la terra,
d'aquesta,
i et vestiràs i menjaràs i ploraràs
com es plora aquí,
i se't faran estranys els altres.
No hi haurà més cel
que el que ens cobreix.

Volien que l'exili fos terrible.
Que tingués por de la sorra negra
i que no em banyés als rius
d'una altra terra.

Aquí,
l'aigua és més freda.

Pripadaš zemlji,
so govorili.
Pripadaš zemlji,
njej,
in oblačila se boš in jedla in jokala,
kot se joče tu,
in drugi se ti bodo odtujili.
Ne bo več neba,
razen tistega nad nami.

Želeli so, da bi bilo izgnanstvo strašno.
Da bi me bilo strah črnega peska
in se ne bi kopala v rekah
drugih krajev.

Tu
je voda bolj mrzla.

Vaig agafar el tren
un dia.

Anava quasi buit
teles roseades
humitoses
naftalina.

Corrien les torres elèctriques
els cotxes
les misèries també corrien.
Jo deixava fer
i feia veure que la nit
no ens engolia.

Es va aturar el tren
sense arribar al destí.
Passes inquietes
cap al marge de la nit
que no ens engolia.

Algú va encendre un cigarret
lluerna sense ales
hipòtesi de llum
fumerola.

Vaig estirar-me a la via.
Respirar, oh rebel·lia.

Nekega dne
sem sedla na vlak.
Bil je skoraj prazen:
oguljene prevleke,
vlažne,
naftalin.

Bežali so električni drogovi,
avtomobili,
tudi težave so bežale.
Šla sem na svoje
in se pretvarjala, da nas
noč ne bo pogolnila.

Vlak se je ustavil,
ne da bi prišel na cilj.
Nemirni koraki
proti robu noči,
ki nas ni pogolnila.

Nekdo je prižgal cigareto,
kresnico brez kril,
ugibanje o svetlobi,
oblak dima.

Legla sem na pot.
Dihati, oh, upornost.

Com si fos una gata,
no sabia bordar.

Es rosegava les unges
fins que arribava als dits,
fiblada tèbia
de dents com agulles
que eren les seves.
Les d'ella.

Els que sempre despistaven
deien, desmenjats,
que no era sang,
era mostassa
de gos calent cuinat al sol.

A fora, la nit sospirava que no.

Ni znala lajati,
kot tudi mačka ne zna.

Grizla in grizla si je nohte,
dokler ni dosegla mesa,
topel zbodljaj
z zobmi, podobnimi iglam,
ki so bili njeni.
Tisti njeni.

Tisti, ki so vedno zavajali,
so govorili, kot da ni nič,
da ni bila kri,
da je bila gorčica
v hot dogu, pripravljenem na soncu.

Zunaj je noč šepetala, da ne.

Vaig saber que els crancs
no caminaven enrere
i vaig esmolar les tenalles.
Passes curtes m'acostaven a la riba,
el mar em feia o em desfeia el camí.
Molts dies més tard,
en arribar a la costa,
vaig voler plantar bandera.
No hi havia ningú.

De costat, com els crancs,
costa saber per on es torna,
a quin lloc
del bosc
anomenes
casa.

Vedela sem, da rakovice
ne hodijo ritensko
in naostrila sem klešče.
Kratki koraki so se bližali mojemu ušesu,
morje mi je odpiralo ali zapiralo pot.
Mnogo dni kasneje,
ko sem prispela na obalo,
sem že lela tam zasaditi zastavo.
Nikogar ni bilo.

Postrani, kot rakovice,
je težko reči, kam se vračaš,
kateremu kosu
divjine
rečeš
dom.

Vaig ensenyar-li les fotos
de quan em violava
cada dia
imatges borroses
dels seus dits perforant-me el sexe
convertint-me el ventre
en un camp de mines.

Va apartar els ulls.
—No sóc jo —va dir-se.
I es mirava les mans
com si fossin netes.

Pèls molt fins
foscos
arrissats
li dibuixaven camins sobre els dits
amb què em perforava el sexe
amb què em convertia els records
en un camp de mines.

Vaig despollar-me llavors
i cicatrius
com un mapa
en què perdre's
van il·luminar la cambra.
De quan m'ofegava amb la llengua
de quan m'aixafava el seu pes
de quan va deixar-me muda
molt de temps.
—No era jo —va dir-se.

Pokazala sem mu slike,
na katerih me posiljuje
vse dni,
zabrisane podobe
njegovih prstov, ki prodirajo v moje spolovilo,
spreminjajoč moj trebuh
v minsko polje.

Pogledal je stran
– nisem jaz – je rekel.
In gledal svoje roke,
kot bi bile čiste.

Zelo fini lasje,
temni,
skodrani,
so risali poti po njegovih prstih,
s katerimi je prodiral v moje spolovilo,
s katerimi je iz mojih spominov naredil
minsko polje.

Takrat sem se slekla
in brazgotine so,
kot zemljevid,
s katerim zaideš,
razsvetlige prostor.
Tistikrat me je utapljal z jezikom,
tistikrat je pritiskal name s svojo težo,
tistikrat me je pustil nemo
dolgo časa.
– Nisem bil jaz – je rekel.

Davant d'aquella cara
de misèria assassina
van esclatar totes les mines.

Pred tistim obrazom
bednega morilca
je razneslo vse mine.

No hi ha
en aquesta cambra
un elefant.

És un cotxe
un núvol
un misteri;

un nadó que em crida
en les entranyes buides
de la nit fluorescent.

No hi ha
en aquesta cambra
un elefant.

No en parlem més.

V tej sobi
ni
slona.

Je avtomobil,
je oblak,
je skrivnost;

otrok, ki me kliče
iz praznega drobovja
fosforecentne noči.

V tej sobi
ni
slona.

Ne govori se več.

Va costar obrir les cames
i veure què hi havia.
Mirar amb els caps dels dits
els plecs de dins.

Va costar obrir les cames
i dir meves,
mirar odi
mirar fàstic
mirar por
i estimar el fruit
obert
del cos trencat.

Ara tens dits, ben teus,
que t'acaronen.

Es pon la set,
menstruen les estrelles.
Totes les dones mortes que no eres
vindran amb tu
i cavalcaran la nit.

Težko je bilo razpreti noge
in videti, kaj bo.

S konicami prstov gledati
umikanje notranjosti.

Težko je bilo razpreti noge
in jih imeti za svoje,
gledati sovraštvo,
gledati ogorčenje,
gledati strah
in imeti rad sad,
ki ga nudi
zlomljeno telo.

Sedaj imaš prste, zelo tvoje,
ki te ljubkujejo.

Nastopi žeja,
zvezde menstruirajo.
Vse mrtve ženske, ki niso ti,
bodo šle s teboj
in potovale z nočjo

A l'aire, lliure

Na zraku, svobodna

Vaig estirar-me entre els brots més alts
de la lavanda.

Vaig obrir-me la camisa
i sobresortien només els pits
entre la lavanda.
Anaven passant núvols
gavines
gebre.

Si escoltaves bé
se sentia l'estrip
d'una cambreta
dins el cor
o el fetge.

Les formigues
van deixar de moure
les antenes.

Padla sem med najvišjimi poganjki
sivke.

Odpela sem si bluzo
in na dan so pokukale le prsi
med sivko.
Mimo so potovali oblaki,
galebi,
ivje.

Če si dobro poslušala,
si lahko slišala
trganje prostora
v srcu
ali jetrih.

Mravlje so
prenehale premikati
svoje tipalke.

Coneixia els noms dels arbres
només d'oïdes,
de llegir poemes
entre ombres d'auró o d'erable
i les lletres no es vestien
de fulles verdes ni roges ni grises.

A l'aire, lliures,
fora dels llibres,
els veia inabastables,
bells
indiferents
inabastables.

Vaig triar el tronc més ample,
vaig treure la navalla
i a l'escorça aspra
a falta d'un nom més cert
hi vaig escriure el meu.

Vaig abraçar-lo després,
l'escorça oberta contra la meva galta.
No van dissoldre la resina
aqueelles llàgrimes.

Imena dreves sem poznala
le po govoricah,
iz pesmi,
ki sem jih brala v senci javorja ali negundovca,
in črke se niso odele
niti v zeleno niti v rdeče niti v sivo listje.

Na zraku, svobodne,
izven knjig,
so se zdele nedostopne,
lepe,
brezbrižne,
nedostopne.

Izbrala sem si najdebelejše deblo,
izvlekla nož
in v grobo lubje
v iskanju primernejšega imena
vrezala svoje.

Nato sem ga objela,
ranjeno lubje ob mojem licu.
Solze
niso raztopile smole.

S'acaben acabant les passes
i no porta enlloc
el rebuf del cavall.

Si alces el cap veuràs el mar
ignorant el camí
onejant
carcassa.

Li es igual, al mar,
si n'has oblidat el nom
si els parracs no et cobreixen
si són disressa
o màscara.

Et voldrà nua
i t'omplirà de sal
la boca
les ferides
i agrairàs la fiblada
i de sota l'escuma
una llum
com una estela
t'ajudarà a tancar els ulls.

Sota el mar res no respira
i avancen les meduses,
infal·libles.

Ravnokar so ponehali koraki
in sopihanje konja
ni pripeljalo nikamor.

Če dvigneš glavo, uzreš morje,
ne glede na pot,
valujoče,
obrobljeno.

Morju je vseeno,
če pozabiš njegovo ime,
če ne nosiš cunj,
ki so kostum
ali preobleka.

Ljubilo te bo, golo,
in ti s soljo napolnilo
usta,
rane,
in hvaležna boš, da te ščemi,
in pod peno ti bo
luč
kot sled ladje
pomagala zapreti oči.

Pod morsko gladino ne diha nič
in meduze gredo naprej po svoji poti,
naravnost naprej.

Volia ser mercuri
brillant
adaptable.
Una onada va empassar-se'm.

A la panxa del peix
ocupava tot l'espai
fins que em va vomitar
i el mar em va fer gota.
Sorra freda,
coralls de cendra.

Vaig ser mercuri
inabastable
tòxic.

No se'm veia des del cel.
El port era una idea
de felicitat
llunyana.

Želela sem biti živo srebro,
bleščeče,
prilagodljivo.
Pogolnila sem val.

V trebuhu ribe
sem zasedala ves prostor,
dokler me ni izbljuvala,
in morje me je spremenilo v kapljo.
Mrzel pesek.
Pepelnate korale.

Bila sem živo srebro,
nedosegljivo,
strupeno.

Ni se me videlo z neba.
Vrata so bila ideja
oddaljene
sreče.

Al costat d'una roca
cadenes de llàgrimes
li embrutaven la cara
d'una lluentor transparent.

Em va prendre per un d'ells
i va voler amagar-se.
No hi havia matolls,
només la carretera
lluny
i cotxes
que travessaven com escarabats supersònics
la instantània de la tarda.

Em vaig asseure al seu costat
sense dir res.
Vam deixar que passessin les formigues
entre les nostres cames.

Ella també duia
forats a les sabates.

Poleg skale
ji je potok solza
mazal obraz
s prosojnim leskom.

Imela se je za eno izmed njih
in se že lela skriti.

Ni bilo trav,
le cesta
tam daleč
in avtomobili,
ki so kot nadzvočni skarabeji
prečkali večerni trenutek.

Sedla sem poleg nje,
ne da bi kaj rekla,
pustili sva, da so med najinimi nogami
šle mimo mravlje.

Tudi ona je imela
luknje v čevljih.

Avançàvem pel desert
quan vam arribar a la ratlla;
files perfectes de botes que brillaven
com espurnes de mar
esclafant les onades.

Eren fills d'algú, aquells soldats.

Eren fills, eren nens, eren pares.

Mentre travessàvem la frontera
eren fills.

Vaig mirar-los als ulls.

Alguns no disparaven.

Napredovali smo prek puščave,
dokler nismo prišli do meje;
v ravne vrste postrojeni
škornji, ki se bleščijo
kot morska gladina,
teptajoč valove.

Nekomu so bili sinovi, ti vojaki,
bili so sinovi, bili so otroci, bili so starši.
Medtem, ko smo prečkali mejo,
so bili otroci.
Gledala sem jih v oči.
Nekateri niso streljali.

Vam treure'ns el jersei
per sentir la pell
per ensumar la fred
per donar un sentit més net
a la vergonya aliena
d'obrir els braços i enllaçar-nos
entre tanta ferida oberta
de pluja àcida.

Vam treure'ns el jersei
i el que més va costar
fou perdonar-nos
l'escletxa
mínima
de llibertat
obrint-se pas entre les aigües.

Vam ser felicitat
un moment,
oberta
àcida.

Sota la camisa de força
voldria
ara
poder palpar-la.

Slekli sva si pulover,
da bi čutili kožo,
da bi vonjali mraz,
da bi bila oddaljena sramota
razpiranja rok in povezovanja
preko tolikih odprtih ran
kislega dežja
nekoliko čistejsa.

Slekli sva si pulover
in najtežje je bilo
oprostiti druga drugi
najmanjšo
razpoko
svobode,
ki si je utirala pot med potoki.

Bili sva sreča,
trenutek,
razprtost,
jedkost.

Pod plaščem moči
bi jo
sedaj
rada čutila.

Creus que la veus
amb penes i treballs
basquejant-se la vida.

Arrossegant-se entre el llot
creus que la veus
i potser la veuries
si no hi hagués asfalt
que cobrís l'esmalt
que cobreix la idea
que la descobreix.

Misliš, da jo vidiš,
kako se s težkimi mukami
bori za življenje.

Misliš, da jo vidiš
prebijati se skozi blato,
in lahko bi jo bilo videti,
če ne bi bilo asfalta,
ki skriva idejo,
ki jo razkriva.

Vaig perdre el rastre de formigues
i vaig seguir-la a casa.

Caminàvem lleugeres
sobre les ortigues
breus

passes
àcides
en empenyien
enllà.

Volia encetar una cançó
pero el seu cos callava tant
que em devastava la gola
el silenci vast.

Si hagués estat de nit
hauríem vist lluernes.

Izgubila sem sled za mravljam
in ji sledila do njene hiše.
Hodili sva lahkotno
po koprivah,
kratki
pekoči
koraki
so naju vodili
daleč.

Želela sem zapeti pesem,
a njeno telo je bilo tako tiho,
da mi je gluha tišina
zadrgnila grlo.

Če bi bila noč,
bi videli kresnice.

Semblava una dona normal.
Amb aquells ulls, els pits, l'aigua.
Callava
o parlava
segons on partís la gana.
Amb aquells ulls, el fred, la rasa.
Dormia
o pixava
segons d'on vingués la gana.
Amb aquells ulls, el gep, la barba.
Semblava un home normal.

Na videz običajna ženska.
Z nekakšnimi očmi, prsmi, vodo.
Molčala je
ali govorila,
kjer in kadar tega ni želeta,
z nekakšnimi očmi, mrazom, razpoko.
Spal je
ali uriniral,
kjer in kadar je to želet.
Z nekakšnimi očmi, grbo, brado.
Na videz običajen moški.

Contra els núvols,
res a fer.
Són aquí.

Ompen el cel
ara que encara no plou
ni el vent amenaça
de fer-los fugir.

Si de cas transformar-los,
negar-ne l'aigua,
dir-ne sirena,
barca.

Com si el nom esborrés la cosa.

Proti oblakom
se ne da storiti ničesar.
Tu so.

Zapolnjujejo nebo
sedaj, ko še ne dežuje,
niti ne grozi veter,
da bi jih razpihal.

Morda bi se jih dalo preoblikovati,
zanikati njihove vode,
jim reči sirena,
barka.

Kot da bi ime lahko izbrisalo stvar.

Com si fossim germanes
ens vam trobar al mig del camí
entre el vent
que ens desfeia
distret
els nusos dels cabells.

No ens va caler mirar-nos.
Jo sabia que tenies
les mans lligades
que no arribaria la carícia
que no em discordaries la camisa
que no podia deslliurar-te.
Cap gest semblava el just.

Sentia, també, el camí de la corda
sobre la pell
clavant-me agulles
minúscules
paràlisi de qualsevol gest
just.

Encara seríem al mig del camí
palmeres
plantades
que no estenen les branques
si no hi hagués hagut el vent
que ens desfeia
distret
els nusos dels canells.

Just el gest que no esperàvem.

Kot bi bili sestri,
sva se srečali na sredi poti
v vetru,
ki nama je razvezoval,
raztresen,
zavozlane lase.

Ni nama bilo treba gledati druga druge.
Vedela sem, da so
tvoje roke zvezane,
da ne bo nežnosti,
da mi ne bi slekla bluze,
da te nisem mogla rešiti.
Nobena gesta se ni zdela prava.

Slišala sem tudi sled vrvi
na koži,
ki je vame zabadala
drobne igle,
nezmožnost kakršne koli
prave geste.

Še vedno bi bili na sredi poti,
palmi,
posajeni,
ki ne bi iztezali vej,
če ne bi pihal veter,
ki nama je raztresen
razvezoval
vezi na zapestjih.

Tega res nisva pričakovali.

Més enllà de la paret irresolta,
tres maons s'esquincen.

Van rodar món
brut de gavina
mirall amunt
roig de test roig
de planta trista.

Caigueren de les urpes
i es van esmicolar
en pedretes de la platja
finestres del castell
ulls de la ferida.

Quan s'hi aboqui la princesa
premerà un bocí
que obrirà el palmell
i li recordarà que és viva.

Onkraj zidu ni ničesar,
razbijejo se tri opeke.

Obkrožile so svet,
umazan od galebov,
zgoraj ogledalo,
rdeče od rdečega lonca
žalostne rastline.

Snele so se s primežev
in se premaknile
med prod na obali,
okna gradu,
oči rane.

Ko se bo princesa prikazala,
bo pritisnila na gumb,
ki bo odprl palmo
in jo opomnila, da živi.

Ressegua pel teu cos
pigues
constel·lacions irregulars
fars
que em portaven a port.

Va ser entre els teus pits
petits
construccions de núvol
illes
que vaig arribar a port.

Al davant se'ns estenia
alguna cosa que semblava
la possibilitat de viure.
Petits fars, illes com pigues.

Entre onades saber
que ormejaré una barca.

Po tvojem telesu sem lovila
materina znamenja,
nenavadna ozvezdja,
svetilke,
ki so me vodile v pristan.

Bil je med tvojimi majhnimi
prsni,
načrti oblaka,
otoki,
ko sem dospela v pristan.

Pred nama se je raztezalo
nekaj, kar se je zdelo kot
možnost za življenje,
mali svetilniki, otoki kot svetilke.

Vedeti, da bo med valovi
pristala barka

Incòmoda,
porto tempestes
ara que vius el sol imperatiu
que t'ocupa la finestra.

Voldries no sentir-me
però hi ha la veu
ric-rac
rosegant-te les orelles.

Al capdavall,
no saps si el sol enfosqueix
o només ha esclatat
en mil estrelles.

La nit devora silenci,
mar de mart,
vermella
negra.

Nemirna
prinašam nevihte
sedaj, ko za življenje potrebuješ sonce,
ki izpolnjuje tvoje okno.

Nisi me že lela slišati,
a to je glas, ki te,
ham ham,
grize v ušesa.

Konec koncev
ne veš, ali sonce potemni,
ali je le eksplodiralo
v tisoč zvezd.

Noč požira tišino,
marčevsko morje,
rdeče
črno.

Queia pedra i la uralita cantava,
metralleta impassible martellejant la tarda.

Queia pedra fins que va callar
i vam obrir els ulls
al rovell encès del cel de posta.
De fons, només el degotar
passiu
de la uralita
sobre bassals de marbre.

Vam aventurar-nos al camí
com cadells porucs
de pals a les cames,
sense mare on tornar
ni plat a taula.

Semblaven indefensos els núvols,
planúries de blanc brodant el cel.

Padala je toča in beton je hreščal,
brezizrazen mitraljez, ki je rešetal večer.

Padala je toča, dokler se ni umirilo,
in smo odprli oči
v gorečo kroglo neba,
ki se je pomikala
v ozadje, le nepremičen
košček betona je
ležal na marmorju.

Na poti smo tvegali,
kot prestrašeni kužki,
s palicami v rokah,
brez matere, h kateri bi se vrnili,
in krožnika na mizi.

Oblaki so se zdeli nemočni,
bele ravnine na robovih neba.

No vas voler teixir amb agulles velles
(un del dret, dos del revés)
la bufanda porpra que et tapés la cara.

Amb les mans foradades imitaves palmells,
bústies,
aeroports deserts
on no importava la tramuntana.

Sota el fanal eixorc
d'una pedrada certa
deixaves passar la nit
i el vent
el vent
sota costelles
dins les orelles
entre les cames.

Aquell obrir-se a punta de dia
i per no sentir
no sentir
ni la llana xopa
damunt les galtes.

No s'eixuga la rosada
en aquesta terra gialla.

S starimi iglami nisi že lela šivati
(ena z desne, dve od zadaj)
škrlatnega šala, ki bi ti pokril obraz.

S prebodenimi rokami si posnemala palme,
nabiralnike,
opustela letališča,
kjer tramontana ni bila pomembna.

Pod zapuščeno lanterno
si pustila,
da se izteče noč
in veter,
veter,
pod rebri,
v ušesih,
med nogami.

Tisto zblizevanje ob koncu dneva
skozi neobčutenje;
ne čutiti
niti premočene volne
na licih.

Rosa se ne suši
na tej rumeni zemlji.

Semblaven pedres i eren ceps.
Podats tan endins semblaven
pedres
erms
trossos de fusta
seca
clavats a la terra roenta, freda
de mig febrer.

Els hauria collit per fer-me'n llenya
si no hagués sabut
[record de lluny]
que era a punt de caure
la primavera.

Bilo je podobno kamenju, a bili so vinogradi,
tudi poseke so bile podobne
kamnom,
suhi zemlji,
kosom suhega
lesa,
zaritim v ožarjeno zemljo, mrzlo
sredi februarja.

Nabrala sem jih za kurivo,
ne da bi vedela,
[oddaljen spomin]
da bo zdaj zdaj
prišla pomlad.

He vist el botxí
a la terrassa d'un bar
—fumant el full d'un calendari.

No li he dit adéu.

He vist el botxí
i duia les mans buides.

Videla sem rablja
na terasi nekega bara
– kadil je list iz koledarja.

Nisem mu rekla adijo.

Videla sem rablja
in njegove roke so bile prazne.

Sobre l'autora

Bel Olid (Mataró, Maresme, 1977) és escriptora, traductora i professora de literatura i d'escriptura. Manté una intensa activitat com a traductora al català i, en menor mesura, també al castellà, principalment d'obres de literatura infantil i també de literatura feminista per a adults. Ha traduït de l'alemany, l'anglès, el francès, l'italià i el castellà.

Com a autora es dona a conèixer el 2010 gràcies al Premi Documenta per la novel·la *Una terra solitària*, i al Premi Rovelló d'assaig pel treball *Les heroïnes contrataquen. Models literaris contra l'universal masculí a la literatura infantil i juvenil*. Dos anys després guanya el Premi Roc Boronat amb *La mala reputació*, un recull de narrativa breu que gaudeix d'una gran acceptació entre la crítica i el públic lector. L'any 2016 treu un nou recull de relats, *Vents més salvatges*, publica l'àlbum il·lustrat *Gegantíssima* i rep el premi Apel·les Mestres de literatura infantil amb l'obra *Viure amb la Hilda (i els seus inconvenients)*. A *Vides aturades* (2017) relata el testimoni de persones que busquen refugi a Europa. A *Feminisme de butxaca, kit de supervivència* (2017), que ha arribat a la quarta edició en un sol any, reflexiona sobre la discriminació per motius de gènere en la nostra societat. El 2018 apareix el seu primer poemari, *Ferida, udol, viatge, illa* i el 2019 l'assaig *Folleм? De què (no) parlem quan parlem de sexualitats*, i també l'àlbum il·lustrat *Les bruixes d'Arlet*. El 2020 ha publicat l'assaig A contrapèl, o per què trencar el cercle de depilació, submissió i autoodi. Les seves obres han estat traduïdes al castellà, el portuguès, i el galleg, i aviat sortiran en anglès l'assaig A contrapèl i el recull de contes Vents més salvatges.

Col·labora en nombrosos mitjans culturals i a la premsa escrita. Ha estat presidenta del Consell Europeu d'Associacions de Traductors Literaris (CEATL - Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires, 2013-2015), i des de març de 2015 és presidenta de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana.

O avtorici

Bel Olid (Mataró, Maresme, 1977) je pisateljica, prevajalka in profesorica književnosti in keativnega pisanja. Prevaja v katalonščino in v manjšem obsegu v kastiljščino predvsem knjige za otroke in mladino ter feministično literaturo za odrasle iz nemščine, angleščine, francoščine, italijanščine in kastiljščine.

Kot avtorica je širšo javnost opozorila nase leta 2010 z nagrado Documenta za roman *Una terra solitaria* in z esejistično nagrado Rovelló za delo *Les heroïnes contrataquen. Models literaris contra l'universal masculí a la literatura infantil i juvenil*. Dve leti zatem je prejela nagrado Roc Boronat za *La mala reputació*, knjigo kratkih zgodb, ki so jo dobro sprejeli tako kritiki kot bralci. Leta 2016 je izdala novo knjigo zgodb, *Vents més salvatges*, objavila ilustriran album *Gigantíssima* in prejela nagrado Apel·les Mestres de literatura infantil za delo *Vivir con Hilda (y sus inconvenientes)*. V reportaži *Vides aturades* (2017) predstavi zgodbe ljudi, ki so prišli v Evropo iskat zatočišče. V *Feminisme de butxaca, kit de supervivència* (2017), ki v enem letu doživi štiri izdaje, razmišlja o diskriminaciji na podlagi spola v moderni družbi. Leta 2018 objavi prvo zbirko poezije, ki izide kot dvojezična, katalonsko/kastilska knjiga, *Ferida, udol, viatge, illa*, leta 2019 pa esej *¿Follamos? De qué (no) hablamos cuando hablamos de sexualidades* in ilustrirani album *Les bruixes d'Arlet*. Leta 2020 objavi esej *A contrapelo: O por qué romper el círculo de depilación, sumisión y autoodio*. Njena dela so bila prevedena v kastiljščino, portugalščino, galicijščino, kmalu pa bosta v angleščini izšla esej *A contrapelo* in zbirka zgodb *Vents més salvatges*.

Sodeluje s številnimi mediji s področja kulture, elektronskimi in tiskanimi, kot tudi z dnevnim časopisjem. Bila je predsednica evropskega združenja literarnih prevajalcev (CEATL - Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires, 2013-2015), od marca leta 2015 pa je predsednica združenja pisateljev v katalonskem jeziku, AELC.

Kazalo / Index

Sebastià Portell Clar: Ferida, udol, viatge, illa o el camí cap a l'experiència dunar	4
Sebastià Portell Clar: Rana, krik, potovanje, otok oznoma slikanje izmuzljivih izkušenj	5
Mans lligades	10
Zvezane roke	11
A l'aire, lliure	74
Na zraku, svobodna	75
Sobre l'autora	114
O avtorici	115

FERIDA, UDOL, VIATGE, ILLA / RANA, KRIK, POTOVANJE, OTOK

Bel Olid

Prevedel: **Luka Kürner**

Predgovor: **Sebastià Portell Clar** (prevedel Luka Kürner)

Urednik: **Peter Semolič**

Vezenje na naslovniči in naslovniča: **Katja Kuštrin**

Izdajatelj: **Kulturno-umetniško društvo Poiesis, Trebinjska 8, 1000 Ljubljana, www.poiesis.si**

Ljubljana, junij 2021